ROLNIK

Bezpłatny dodatek do „Drwęcy“.

Rok VII. Nowemiasto, dnia 18 maja 1933. Nr. 18

Umiejętna walka z chwastami.

Utrzymanie posianych roślin w czystości sprawia rolnikowi niejednokrotnie sporo kłopotu i naraża go na wydatki pieniężne. Chwasty bowiem udają się w mniejszym lub większym stopniu na każdym typie gleby, a jeżeli weźmiemy pod uwagę ich wprost olbrzymią zdolność rozmnażania się, to wówczas chyba doprawdy zrozumiemy doniosłość tych wszystkich nawoływań do tępienia chwastów, jakie się ciągle w pismach zawodowych i różnego rodzaju ulotkach ukazują.

Tępienie chwastów, o ile ma przynieść pozytywny rezultat, musi być przeprowadzone systematycznie na wszystkich polach uprawnych, miedzach, rowach, odłogach itp. ze względu na łatwość przeniesienia nasion na grunta sąsiednie. Kto zatem należycie docenia straty, poniesione przez utrzymywanie chwastów w zbożach uprawnych, ten też troskliwie będzie się starał o należytą uprawę roli, nie będzie wyrzucał na gnojownię lub kupy kompostowe resztek z pod wialni, będzie wysiewał rośliny tylko dobrze doczyszczone, będzie kosił trawy na wszelkich miedzach, szkarpach przydrożnych itp. przed ich okwitnięciem, wzruszał często rolę wśród roślin uprawnych, aby w ten sposób zniszczyć skiełkowanie nasienia chwastów, a przy pomocy ręcznej pielonki będzie się starał takowe również zniszczyć i wśród roślin w rzędach stojące.

Walka z chwastami jest niezbędna przedewszystkiem przy uprawie tych roślin, które w pierwszym swym okresie wegetacji rozwijają się powoli, słabo zacieniając rolę, przez co właśnie stwarzają podatne warunki dla rozwoju ukrytych w glebie nasion swoich przyszłych rywali.

Pielenie ręczne jest wprawdzie przy pewnej umiejętności pracowników i sumiennem wykonaniu najdokładniejsze, jednakże jest ono zbyt kosztowne i z tego względu tylko na niewielkich terenach i przy uprawie roślin wartościowych bywa stosowane. Postępowy rolnik powinien zatem ręczne pielenie ograniczyć do najdalszych granic, a zastąpić takowe różnego rodzaju ręcznemi lub konnemi opiełaczami. Szeroko wśród rolników spopularyzowanem narzędziem do opiełania roślin jest t. zw. Planet. Ze względu na jego kilkastronne zastosowanie jest on wprost niezbędny w racjonalnie prowadzonem gospodarstwie, nabycie jednak choćby tylko ręcznego Planetu połączone jest z wydatkiem kilkudziesięciu złotych, na co w obecnym czasie nie wszyscy rolnicy zdobyć się mogą. Z konieczności przeto wielu rolników posługuje się przy tej pracy nagminnie rozpowszechnioną motyką. Motyka jest konieczna przy uprawie roślin okopowych, przy obsypywaniu pomidorów, kapusty itp., natomiast do wzruszania roli pomiędzy roślinami uprawnemi nie jest polecenia godna, gdyż zwykle pracownik nią pracujący uderza silnie o ziemię, (zwłaszcza wówczas gdy graca posiada za krótkie stylisko,) przez co gleba zbyt głęboko zostanie spulchniona i rozpylona, a tem samem i wysuszona. Od dłuższego czasu używa się do pielenia chwastów nadzwyczaj praktycznych i łatwych w użyciu przyrządów pomysłu amerykańskiego i to strzemiączka i norcrosu.

Strzemiączko, podobne kształtem do strzemion u siodła, wykonane jest z drutu stalowego, grubości około 7 mm. Narzędzie to z łatwością może być wykonane przez każdego wiejskiego kowala. Pragnąc sobie wykonać ten nader praktyczny przyrząd bierzemy około 35 cm. długi stalowy drut odpowiednio gruby, rozklepujemy go cienko w środkowej części na długości 12 cm., staczamy czy sklepujemy końce drutu, wyginamy go pałąkowato, nabijamy końce w trzonek długi ponad 1,5 m. i strzemiączko gotowe. Zalety strzemiączka polegają przedewszystkiem na tem, że zagłębia się ono podczas pracy w glebę bardzo płytko (do 1 cm.), nie przesuszając nadmiernie roli, podcięte

zaś chwasty prędko na powierzchni roli usychają. Praca strzemiączkiem nie zużywa dużo sił i z tego powodu może być z łatwością nawet przez dziatwę szkolną wykonywana. Pomimo tego na zgracowanie jednego morga buraków zużywa się przeciętnie dwóch pracowników dziennie, jest to więc praca dość wydajna. Oczywiście pielenia strzemiączkiem nie można wykonać wówczas, gdy chwasty zdążyły już wybujać na okazałe rośliny, jednakże pozostawienie ich aż do tego czasu wśród roślin uprawnych prawdopodobnie tylko w sporadycznych wypadkach jeszcze możnaby spotkać.

Następnem wspomnianem narzędziem, łatwem i praktycznem w użyciu jest norcros. Jest to jak gdyby trój lub pięciozębny ręczny kultywatorek. Ilość pazurek daje się w norcrosie zmieniać dowolnie tak, że w razie potrzeby można używać norcrosu tylko z jednym pazurkiem. Narzędzie to jest niezbędne przy rzędowej uprawie warzyw i okopowych. Zaletą jego jest jeszcze i to, że wykonujący nim pracę robotnik posuwa się wstecz, pozostawiając przed sobą spulchnioną i nieudeptaną rolę.

Nie szczędźmy więc tego drobnego wydatku na nabycie tak bardzo ułatwiających nam walkę z chwastami narzędzi, pamiętając jednocześnie i o tem, że przez zapuszczenie roślin obniżamy w wysokim stopniu swoje zbiory.

J. Zażembłowski.

Sprawozdanie

z działalności Pom. Tow. Roln. na pow lubawski za rok 1932-33.

Przystępując do tegorocznego sprawozdania z działalności Pom. Tow. Roln. na powiat lubawski za czas od 1 kwietnia 1932 do 31 marca 1933, podkreślić muszę, że w roku sprawozdawczym pracowaliśmy w niezwykle ciężkich warunkach. Bowiem w ub. roku mieliśmy bardzo szczupłe środki finansowe na prowadzenie pracy w terenie. Pozatem obecne ciężkie przesilenie gospodarcze odbiło się ujemnie na całokształcie prac organizacyjno-zawodowych. Pomimo tych przeszkód praca nasza szła w kierunku ulżenia doli rolniczej i częściowo przyczyniła się do złagodzenia kryzysu. W stosunku do r. ub. posiadamy w tym roku 4 Kółka Roln. mniej, a to z powodu odstąpienia z dniem 1 kwietnia 1932 wschodniej części powiatu lubawskiego do powiatu działdowskiego, a z nią 5 Kółek Roln., a mianowicie Kółek : Rumian, Kiełpiny, Ostaszewo, Dębień i Rybno. Natomiast zorganizowano jedno nowe Kółko w Zajączkowie. Z tego powodu, jak również z powodu bardzo ciężkiego przesilenia gospodarczego liczba członków także nieco spadła i wynosi na dzień 1 kwietnia rb. 1.280 członków. Z Kółek Roln., wzorowo pracujących wymienić należy: Lubawę, Sampławę, Tuszewo, Prątnicę, Mroczno, Rożental, Złotowo. Kazanice, Nowydwór, Tylice, Łąkorz, Zielkowo, Czerlin, Małe Bałówki, Swiniarc, Wonna, Gierłoż-Polska, Grodziczno, Lekarty, Radomno, Jamielnik i Lipinki.

Następnie przeorganizowano następujące Kółka Roln.: Krotoszyny, Wawrowice, Wałdyki, Ostrowite, Marzęcice, Skarlin, Niem. Brzozie, Grabowo, Kurzętnik, Mikołajki, Nowemiasto i Szwarcenowo.

Dalej pozostały jeszcze Kółka Roln., których narazie obudzić nie zdołano. Są to Kółka Roln.: Lubstynek, Byszwałd, Zwiniarz, Gryźliny i Ciche. To ostatnie budzi się na nowo do życia.

Biuro otrzymało w ciągu roku 449 pism, wysłano 516 pism. Porad ustnych udzielono 1098, porad pisemnych 1034, rekursów napisano 257, załatwiono spraw w Okr. Urzędzie Ziemskim 28, w Banku Roln. 83, w Urzędzie Skarbowym 62, w Sądach Grodzkich 74, innych 91. Sekcyj Przysp. Roln. założono 8, stacyj buhai założono 5, stacyj knurów 14. Pozatem zainicjowano kilka stacyj buhai i knurów i tylko z braku funduszów stacje te nie mogły być zrealizowane. Dalej założono 1 stację ogiera ciepłokrwistego. Zainicjowano 1 Kółko Kontroli Obor. Pism i broszur rozkolportowano przeszło 220, kredytów wyjednano w 143 wypadkach. W ciągu roku odbyto 88 wyjazdów. Kółek zlustrowano 42. Referatów wygłoszono 45, w tem 42 w Kółkach Roln. W „Rolniku” zamieszczono 42 artykułów własnych, 20 artykułów nadesłanych, 178 komunikatów i okólników, 184 sprawozdań z odbytych zebrań, 27 innych opisów rozmaitych uroczystości i wiele innych dla rolnictwa wiadomości.

Dalej odbyto 9 posiedzeń Zarządu Pow. PTR„ 2 zebrania powiatowe, 1 zebranie instrukcyjne dla zarządów Kółek Roln. Konferencyj w Urzędach odbyto 32 i 3 zebrania informacyjne dla Zarządów Kółek Roln.

Poza pomocą prawną, udzielaną członkom Kółek Roln., sporządzono statystykę zwolnionych robotników rolnych na skutek wysokich świadczeń socjalnych i wygórowanej taryfy dla służby gburskiej. Odbyto 1 konferencję w sprawie cen mleka, zajęto się sprawą szacowania szkód w pszenicy, odbyto kilka posiedzeń w Kom. Pow., dalej zajęto się podziałem kredytów siewnych, sprawą zbytu świń, interwenjowano w sprawie urlopów wojskowych i na wykopki, odbyto kilka konferencyj podatkowych. Współdziałano w sporządzeniu statystyki zbiorów, wypełniono ankiety o stanie obsiewu pól itd.

W sprawie ubezpieczenia ogniowego informowano członków o faktycznym stanie rzeczy, kontradziałano wrogiej PTR-owi agitacji ze strony rozmaitych związków. Udzielano wydatniej pomocy przy zeznaniach o dochodzie, przy odwołaniach od wymiaru itd. Urządzono kilka specjalnych zebrań kółkowych, poświęconych podatkowi dochodowemu. Starano się o ulgi dla osadników. Propagowano uprawę soi, kukurydzy, żywokostu. Zachęcano do prenumeraty pism rolniczych i do przystępowania do Sekcji Przysp. Roln. Udzielano wskazówek odnośnie do budowy kurników wzorowych, zakładania sadów handlowych.

W końcu starano się o werbowanie członków wspierających. Wystarano się o 1.800 — subwencji z Wydziału Pow. i o 1000 kopert, które dostarczyła firma „Rolnik” w Lubawie, za co z tego miejsca w im. Zarządu Pow. tak p. Star. jak również całemu Wydz. Pow. oraz firmie „Rolnik” w Lubawie składam podziękowanie.

Przedstawiając powyższe sprawozdanie Waln. Zebraniu, Sekretarjat uprasza o rzeczową krytykę swych poczynań, oświadczając ze swej strony, że w pełni wyczerpał środki, stojące mu do dyspozycji dla dobra rolnictwa tut. powiatu.

KOMUNIKATY

Nowy Zarząd Pow. P. T. R.

Na Walnem Pow. Zebraniu P. T. R. wybrany został nowy zarząd Powiatowy, w skład którego weszli.:

1. Ks. Kalitowski, prezes, Mroczno.
2. Ks. Zabrocki, I v-prezes, Niem. Brzozie.
3. Kuca Jan, II v-prezes, Grodziczno.
4. Jerzy Zuralski, człon., Wonna.
5. Stan, Raszkowski, Targowisko.
6. Baczewski Józef, Bratjan.
7. Cezary Jakubowski, Prątnica.

Rolnicy.'

Organizacja centralna, jak i powiatowa PTR' znajdują się w warunkach bardzo ciężkich finansowo.

Praca natomiast, prowadzona dla Waszego pożytku ustać nie może.

Komu zatem zależy na dobru swojem jako rolnikowi i organizacji niech nie zwleka z uregulowaniem składki członkowskiej na r. 1933.

Kto zaraz daje, podwójnie daje. A więc spełnijmy nasz obowiązek względem swojej organizacji.

Kółka Roln. zaś powinni każdą sumę zebranych składek niezwłocznie wpłacać w Centrali PTR. wzgl. w Instr. i Sekr. Pow. PTR.

Umarzanie i rozkładanie na raty zaległych podatków.

Okólnik Min. Skarbu z dnia 23. 3. 33 r. L. dz. V. 11560-33 upoważnia Izby Skarbowe i Urzędy Skarbowe, każde w swoim zakresie do umarzania i rozkładania na raty zaległych podatków.

Uprawnienia wyż. wym. Urzędów do umarzania wzgl. rozkładania na raty odn, podatków gasną z dniem 30. 6. 32.

Bliższych informacyj w tym zakresie udziela Instr. i Sekr. Pow. P. T. R.

Węgiel 20 proc. staniał.

Warunki bezpośredniego zamówienia węgla przez Kółka Roln. można otrzymać w Instr. i Sekr. Pow. P. T. R.

Ustawa o Pow. Urzędach Rozjemczych.

Komunikujemy Zarządom Kółek Roln., że wyszła już ustawa o Pow. Urzędach Rozjemczych. W myśl tej ustawy mogą być długi rozkładane do 7 lat, a odsetki obniżane do 4,5 proc.

Bliższe informacje udziela Instr. i Sekr. Pow. P. T. R.

Kółko Roln. w Prątnicy ma do oddania 3 8 tygodniowe knurki do rozpłodu. (Typ bekonowy) Reflektanci mogę się zwracać do zarządu Kółka Roln. w Prątnicy.

Koła Producentów Trzody Chlewnej bekonowej.

Każde Kółko Roln. powinno założyć u siebie Koło Producentów Trzody Chlewnej bekonowej na eksport.

Wnioski przyjmuje Instr. i Sekr. Pow. P. T. R.

Doroczne Walne Zgromadzenie

Pomorskiego Towarzystwa Roln. w Toruniu

w środę, dnia 7-go czerwca 1933 r.

w sali „Wenecja" ul. Grudziądzka Nr. 3-5.

Porządek dzienny:

Godz. 9.00 Msza św. w kościele N. Panny Marji.

„ 10.00 1. Otwarcie Walnego Zgromadzenia i przemówienie prezesa PTR. p. Jana Donimirskiego.

2. Sprawozdanie roczne Pom. Tow. Rolniczego — dyrektor PTR. p. Otmianowski.
3. Sprawozdanie finansowe za rok ubiegły i przedłożenie budżetu na rok 1933-34 przez prezesa Komisji Budżetowo-Rewizyjnej p. Lamberta.
4. Uchwalenie zmian Statutu PTR.
5. Wybory Zarządu Głównego.
6. Wybór Komisji Rewizyjnej.
7. Wnioski wniesione zgodnie z art. 18 Statutu PTR.
8. Ustalenie wysokości składek na rok 1934-35.
9. Wolne wnioski.
10. Zamknięcie Walnego Zgromadzenia.

Zarząd Główny Pomorskiego T-wa Roln.

Uwaga: Według Statutu PTR. udział w Zgromadzeniu z prawem głosu biorą: Członkowie Zarządu Głównego PTR., Zarządów Powiatowych PTR., prezesi Kółek Rolniczych i delegaci Kółek Rolniczych, członkowie Komisyj Wydziałowych i delegaci Członków Nadzwyczajnych.

Legitymacje dla delegatów Kółek Rolniczych będą przesłane na ręce pp. prezesów Kółek Roln. Uczestnikom Walnego Zgromadzenia przysługuje zniżka kolejowa w wysokości 50 proc. ceny biletu powrotnego. Zaświadczenia na ulgowe przejazdy koleją wydawać się będzie przy wejściu na salę obrad Walnego Zgromadzenia w Toruniu w „Wenecji".

Ze względu na ciężkie położenie rolnictwa Zarząd Główny PTR. uchwalił nie urządzać uroczystego pochodu ze sztandarami, wobec czego prosimy Zarządy Kółek Roln. nie przywozić sztandarów.

Swiadczenia socjalne.

1. Tabele obliczenia składek do Kasy Chor.
2. Tabele " składek i zasiłku dorobowego dla służby domowej, zatrudn. u pracodawców rolnych.
3. Tabele składek inwalidowych (znaczków inwalidowych).
4. Tabele obliczenia składek dla Zakł. Ubezp. Urz. Umysł. w rolnictwie.
5. Tabele ustalenia świadczeń w naturze itp. wiadomości otrzymać można w Instr. i Sekr. Pow. P. T. R

Obowiązkiem każdego rolnika jest należeć do swego Kółka Rolniczego.

Ważne dla rolników!

Powiatowe Urzędy Rozjemcze dla spraw kredytowych.

Na mocy ustawy z dnia 28 marca 1933 r., ogłoszonej w Dzienniku Ustaw nr. 29 pozycja 253, dotychczasowe Urzędy Rozjemcze do spraw kredytowych małej własności rolnej zostały przemianowane na Powiatowe Urzędy Rozjemcze i zakres ich działalności został rozszerzony.

Powiatowe Urzędy Rozjemcze przyjmują mianowicie wnioski dłużników lub wierzycieli, posiadaczy gospodarstw wiejskich: rolnych, leśnych, hodowlanych, ogrodowych, rybnych, których obszar nie przenosi 100 hektarów (poprzednio 50 hektarów.)

Urząd Rozjemczy władny jest rozkładać długi rolników na raty na okres czasu do 7 lat (poprzednio do 3-ch), obniżać stopę procentową do 4 i pół procent w stosunku rocznym (poprzednio do 6 proc.)

Również może Urząd Rozjemczy zmniejszać czynsz dzierżawny, płacony przez dzierżawców gospodarstw wiejskich, a także regulować wysokość dożywocia w związku z ogólnem zubożeniem rolników.

Jeżeli chodzi o powiat toruński, to wszelkich wskazówek i informacyj udziela Powiatowy Urząd Rozjemczy w Toruniu — gmach Starostwa Powiatowego w Toruniu, Plac Teatralny nr. 4. pokój nr. 7.

GRAD

Już czas najwyższy ubezpieczyć się od gradu.

Wnioski przyjmuje Instr. i Sekr. Pow. P. T. R.

ZE ZEBRAŃ KÓŁEK ROLNICZYCH.

Lubawa. Miesięczne zebranie 2 kwietnia rb. zagaił prezes p. Tułodziecki przy udziale 19 człon. Protokół z ostatniego miesięcznego zebrania został odczytany i przez członków zatwierdzony. Następnie zdał Prezes sprawozdanie ze zjazdu Nadzwyczajnego Walnego Zebrania w Toruniu, poczem wyłoniła się obszerna dyskusja. Po odczytaniu odezwy p. Donimirskiego do Kółek Rolniczych i komunikatów PIR. i PTR., p. Leśniewski, czł. komisji rewizyjnej, stawił wniosek, aby podać stan kasy Kółka i uchwalić zarządowi pokwitowania, na co się zebrani zgodzili. Stan kasy wykazuje saldo per. 1933 120 zł, na co zebrani udzielili Zarządowi pokwitowania. We wolnych wnioskach stawił p. Leśniewski wniosek, który zebrani uchwalili, aby Zarząd powiatowy wszelkie komunikaty PIR. i PTR. umieszczał w „Rolniku", dod. „Drwęcy". Pozatem uchwalono w miejsce „Kłosów" zaabonować „Gazetę Gospodarczą". Po omówieniu spraw bieżących i ściągnięciu składek zebranie zamknięto.

Sekr.

Czerlin. Zebranie miesięczne Kółka Roln. odbyło się 9 kwietnia rb. Po zagajeniu, odczytaniu komunikatów i okólników PTR. referat wygłosił p. dyr. Szkoły Roln. w Sampławie i zachęcał do hodowli owiec i uprawy lnu. Następne zebranie odbędzie się 14 maja o godz. 4 po poł. w lokalu szkolnym.

Sekr.

Prątnica. Miesięczne zebranie Kółka Roln. odbyło się 9. IV. 33 r. przy udziale 34 czł. i 2 gości, które zagaił prezes p. Jakubowski i podał porządek obrad, poczem sekr. odczytał protokół z ostatniego zebrania oraz stwierdził liczbę członków. Następnie zabrał głos p. dyr. Szkoły Roln. z Sampławy, który wygłosił referat o uprawie cykorji i końskim zębie. Ks. prob. Drost mówił obszernie o ogólnem zagadnieniu gospodarczem. W dyskusji omówiono sprawy chowu świń i bydła. Następnie ks. prob. wygłosił referat o uprawie ziemniaków i sianiu sztucznych nawozów. Po sprawozdaniu z walnego zebrania w Toruniu i odczytaniu komunikatów PTR. zebranie zamknięto.

Sekr.

Kurzętnik. Miesięczne zebranie Kółka Roln. parafji Kurzętnik odbyło się 9 kwietnia rb. w Gwiździnach w obecności 24 osób, które zagaił prezes p. Zuralski. Po podaniu porządku obrad i odczytaniu protokółu z poprzedniego zebrania w Krzemieniewie p. Klonowski zdał sprawozdanie z Walnego Zebrania PTR w Toruniu. Następnie odczytano odezwę pożegnalną ustępującego prezesa zarządu głównego PTR. p. Donimirskiego oraz odezwę nowowybranego prezesa p. Hilara. W dalszym ciągu odczytano z „Rolnika" artykuł p. t. „Jakie ulgi otrzyma wzgl. otrzymało rolnictwo staraniem organizacyj rolniczych"? W dyskusji omawiano sprawę zeznań o dochodzie do podatku dochodowego. W końcu powzięto uchwałę, ażeby przy wyborach zarządu pow. PTR. na stanowisko prezesa wybrany został rolnik fachowiec, od nikogo materjalnie niezależny. Na tem zebranie zakończono.

Sekr.

Mikołajki. Dnia 30. IV. rb. odbyło się Walne Zebranie tut. Kółka Roln. Zebranie zagaił prezes Ewertowski i zdał sprawozdanie z działalności Kółka Roln. z roku ub. Następnie zdał sprawozdanie ze stanu kasy p. Połomski. Sprawozdania spotkały się z ogólnem zadowoleniem.

Wobec nieodwołalnego ustąpienia dotychczasowego prezesa przystąpiono do wyboru nowego zarządu. Na marszałka zebrania poproszono ks. prob. Chylińskiego. Jako kandydatów na prezesa proponowano ks. Proboszcza i p. Wełnickiego z Lipowegodworu. Ks. prob. zrzekł się kandydatury z powodu nawału pracy w służbie kościelnej. Również i p. Wełnicki wahał się przyjąć prezesurę z powodu nieznajomości tut. stosunków gosp., jednakże na prośbę zebranych zgodził się urząd ten przyjąć, prosząc przy tem, ażeby ustępujący prezes został jego zastępcą, na co się p. Ewertowski, jak i zebrani jednogłośnie zgodzili. Pozostali członkowie zostali ponownie wybrani z wyjątkiem chorążych, wybór których odłożono do zebrania następnego.

Nowy zarząd Kółka Roln. składa się z następ. członków: Ks. prob. Chyliński, prezes honorowy, Wełnicki Lipowydwór, prezes, Ewertowski Mikołajki, zast. Rozankiewicz Teofil, sekretarz, Marszelewski Antoni, zast., Połomski Maks., skarbnik, Miłoszewski Fr., bibljotekarz.

Nowowybrany Prezes podziękował za wybór i okazane mu zaufanie, a w imieniu wszystkich członków ustępującemu p. Prezesowi za jego długoletnią pracę na terenie Kółka Roln. Następnie oświadczył, że po zaznajomieniu się z regulaminem Kółka i protokularnem przyjęciem wszystkich spraw ułoży dalszy program pracy. Prosił również, ażeby na przyszłem zebraniu każdy przynajmniej choć połowę składki uiścił. P. J. Miłoszewski oznajmił, iż czuję się dotknięty tem, że w zeszłem sprawozdaniu nazwisko jego zostało pominięte. Było to spowodowane tylko błędem drukarskim gdyż protokół z ówczesnego zebrania wykazywał zgodność z faktycznym stanem rzeczy.

Po omówieniu różnych spraw lokalnych nowowybrany Prezes zebranie solwował

Sekr.

Urzędowe sprawozdanie targowej Komisji w Poznaniu.

z dnia 16. 5. 1933 r.

Buhaje:	
Wytuczone pełnomięsiste	58—62
Tuczone mięsiste	50—54
Nietuczone, dobrze odżyw. starsze	40—44
Miernie odżywione	36—38
Krowy:	
Wytuczone pełnomięsiste	60—66
Tuczone mięsiste	54—58
Nietuczone, dobrze odżywione	36—40
Miernie odżywione	24—32
Młodzież:	
Dobrze odżywione	38—42
Miernie odżywione	34—38
Jałowice:	
Wytuczone pełnomięsiste	62—64
Tuczone mięsiste	54—58
Nietuczone, dobrze odżywione	48—50
Miernie odżywione	38—42
Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczone	64—72
Tuczone cielęta	56—60
Dobrze odżywione	50—54
Miernie odżywione	44—48
Swinie (tuczniki):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi	96—98
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi	90—92
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi	86—88
Mięsiste ponad 80 kg. żywej wagi	78—82
Maciory i późne kastraty	80—90